

ПРІОРИТЕТИ РОЗВИТКУ «ЗЕЛЕНОЇ» ЕКОНОМІКИ У РЕГІОНАХ ПОЛЬСЬКО-УКРАЇНСЬКОГО ПРИКОРДОННЯ

Тихонов О.В., здобувач ступеня доктора філософії*,
Луцький національний технічний університет, м. Луцьк, Україна
ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0005-5025-0715>

Польсько-українське прикордоння характеризується значним потенціалом для розвитку «зеленої» економіки, що обумовлено значним природно-ресурсним потенціалом, вигідними умовами для розвитку транскордонного співробітництва та перспективами свроінтеграції.

Розвиток «зеленої» економіки в регіонах польсько-українського прикордоння є важливим для досягнення сталого розвитку, забезпечення екологічної безпеки та підвищення якості життя населення. Ці проблеми досліджувалися протягом останніх років рядом вчених [1-3], але, заважаючи на актуальність, потребують подальших наукових досліджень.

Важливо виділити пріоритетні напрями розвитку «зеленої» економіки у регіонах польсько-українського прикордоння. Перш за все потрібно забезпечувати енергоефективність та впровадження відновлюваних джерел енергії. Цього можна досягнути за рахунок впровадження у виробництві та побуті відновлюваних джерел сонячної, вітрової та біоенергетики. Важливим напрямом може також стати підвищення енергоефективності будівель за рахунок їх термомодернізації та використання енергозберігаючих технологій. Доцільно стимулювати розвиток сталої транспортної системи шляхом переходу на електричний транспорт, велосипеди та електросамокати, розвиток «чистого» громадського транспорту тощо.

Наступним пріоритетним напрямом має стати підвищення ефективності управління відходами та ресурсозбереження. Насамперед це передбачає впровадження системи роздільного збору та переробки відходів, розвиток виробництв з вторинної сировини, заохочення споживання екологічно чистої продукції.

Важливим пріоритетом має стати також сільське господарство та органічне виробництво. Це потребує підтримка органічного сільського господарства, розвитку екологічного туризму, збереження біорізноманіття, водних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки,

* Науковий керівник – Шубалий О.М., д.е.н., професор

очищення стічних вод, захист водних ресурсів від забруднення, а також раціональне використання води.

Для успішного досягнення вказаних пріоритетів потрібно сформувати економічні механізми формування і реалізації стратегій, програм і планів розвитку «зеленої» економіки.

Зокрема, потрібно сформувати належне законодавче забезпечення, що передбачає удосконалення законодавства у сфері охорони навколишнього середовища та «зеленої» економіки відповідно до вимог нормативної бази ЄС.

Важливо також сформувати систему фінансового стимулювання, яка б передбачала надання грантів, субсидій, пільгових кредитів для підприємств, що впроваджують «зелені» технології. Потрібно активізувати й інформаційну підтримку шляхом поширення інформації про «зелені» технології та можливості їх впровадження. Наступним механізмом має стати міжнародне співробітництво через обмін досвідом та залучення інвестицій з країн ЄС.

Зрозуміло, реалізація визначених пріоритетів розвитку «зеленої» економіки у регіонах польсько-українського прикордоння, зокрема зі сторони України, може зайняти багато часу та залежить від сприяння з боку інституцій ЄС. В той же час, за умови успішності усіх заходів можна отримати ряд важливих результатів: зниження негативного впливу на навколишнє середовище, створення нових «зелених» робочих місць, підвищення енергетичної незалежності регіону, покращення якості життя населення.

Отже, розвиток «зеленої» економіки є важливим завданням для регіонів польсько-українського прикордоння. Успішна реалізація пріоритетних напрямів сприятиме сталому розвитку цих регіонів, а також забезпечить екологічну безпеку та підвищить їх конкурентоспроможність на міжнародному рівні, дозволить прискорити євроінтеграцію України.

Дослідження проведено в рамках проекту EURIZON ID 829 «Structural transformation of the economy of the Polish-Ukrainian borderlands as a response to common challenges of security, green, digital and intellectual transition».

This project has received funding from the European Union's Horizon 2020 Research and Innovation programme under Grant Agreement no. 871072.

Література:

1. Марченко О.Ю. Ключові напрями «зеленої» трансформації економіки регіонів в період повосенної відбудови України. *Вчені записки Таврійського національного університету імені В.І. Вернадського. Серія «Економіка і управління»*. 2024. Т. 35(74), № 1. С. 66-73.

2. Шубалий О.М. Трансформація економіки польсько-українського прикордоння в контексті повосенного відновлення України. *Відновлення України у повосенні часи: виклики, стратегічні пріоритети, ресурсне забезпечення, потенціал майбутнього розвитку*: Міжнародна науково-практична конференція, присвячена 10-річчю переміщення Донецького національного університету імені Василя Стуса до м. Вінниці (10-11 жовтня 2024). Вінниця : ДонНУ імені Василя Стуса, 2024. С. 178-180. URL: <https://jrupp.donnu.edu.ua/issue/view/547>

3. Косінський П.М. Напрями «зеленої» трансформації економіки польсько-українського прикордоння. *Актуальні проблеми управління соціально-економічними системами*: матеріали X Міжнар. наук.-практ. конф., Частина 1. Луцьк, 6 груд. 2024 р., Луцьк: Надстир'я, 2024. С. 26-28.

СУЧАСНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ НА ПІДПРИЄМСТВАХ

Божко С.А., здобувач вищої освіти,
Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут», м. Харків, Україна
Угрімова І.В., кандидат економічних наук, доцент,
Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут», м. Харків, Україна
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-4641-1051>

В умовах сучасної економіки, яка характеризується нестабільністю, швидкими технологічними змінами та глобальними викликами, тема кризи та стійкості підприємств набуває особливої актуальності для України. Після тривалого періоду політичних і економічних трансформацій, а також у зв'язку з геополітичними подіями, включно з війною в країні та економічними санкціями, багато українських підприємств зіткнулися з серйозними кризовими ситуаціями.

Вивчення механізмів стійкості підприємств стає критично важливим для забезпечення їх довгострокового розвитку та стабільності економіки в цілому. [1]

Тема є особливо важливою з огляду на наступні фактори:

1. Економічна нестабільність: Через збройний конфлікт та наслідки пандемії COVID-19 українська економіка переживає значні шоки. Підприємства повинні мати стратегії для виживання та відновлення у нестабільних умовах.

2. Інтеграція в європейський ринок: Україна поступово інтегрується в економіку Європейського Союзу, що вимагає підвищення